Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

12 päivänä syyskuuta 2013 *

Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeuden alalla — Asetus (EY) N:o 44/2001 — 1 artiklan 1 kohta — Soveltamisala — Siviili- ja kauppaoikeudellisen asian käsite — Viranomaisen nostama kanne — Vahingonkorvaus veropetokseen osallistumisesta, johon on syyllistynyt kolmas, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen

Asiassa C-49/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Østre Landsret (Tanska) on esittänyt 25.1.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 31.1.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs

vastaan

Sunico ApS,

M & B Holding ApS ja

Sunil Kumar Harwani,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader (esittelevä tuomari) ja C. G. Fernlund,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.2.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Sunico ApS, M & B Holding ApS ja Sunil Kumar Harwani, edustajanaan advokat O. Spiermann,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehinään L. Christie, S. Ossowski ja S. Lee, avustajanaan barrister A. Henshaw,

— Sveitsin hallitus, asiamiehenään D. Klingele,

* Oikeudenkäyntikieli: tanska.

— Euroopan komissio, asiamiehinään M. Wilderspin ja C. Barslev,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.4.2013 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (EYVL 2001, L 12, s. 1) 1 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain yhtäältä Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan vero- ja tullihallinto, jäljempänä Commissioners) ja toisaalta Sunico ApS, M & B Holding ApS ja Sunil Kumar Harwani (jäljempänä yhdessä Sunico) ja joka koskee takavarikon, johon Tanskan alueella sijaitsevaa Sunicon omaisuutta on määrätty Commissionersin pyynnöstä, pysyttämismenettelyä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 44/2001

3 Asetuksen N:o 44/2001 johdanto-osan kuudennessa ja seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6) Siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen tuomioiden vapaan liikkuvuuden tavoitteen saavuttamiseksi on tarpeellista ja asianmukaista, että tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevista säännöistä säädetään velvoittavalla yhteisön säädöksellä, jota sovelletaan sellaisenaan.

(7) Tämän asetuksen soveltamisalan on katettava kaikki tärkeimmät siviili- ja kauppaoikeudelliset asiat lukuun ottamatta tiettyjä selkeästi määriteltyjä asioita.”

4 Asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa määritellään asetuksen aineellinen soveltamisala seuraavasti:

”Tätä asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa niitä käsitellään. Erityisesti asetusta ei sovelleta vero- tai tulliasioihin eikä hallinto-oikeudellisiin asioihin.”

EY–Tanska-sopimus

5 Euroopan yhteisön ja Tanskan kuningaskunnan välisen, tuomioistuimen toimivaltaa sekä tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa siviili- ja kauppaoikeuden alalla koskevan sopimuksen, joka allekirjoitettiin Brysselissä 19.10.2005 (EUVL L 299, s. 62; jäljempänä EY–Tanska-sopimus) ja joka hyväksyttiin Euroopan unionin puolesta 27.4.2006 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2006/325/EY (EUVL L 120, s. 22), tavoitteena on soveltaa asetuksen N:o 44/2001 säännöksiä ja sen täytäntöönpanotoimenpiteitä Euroopan unionin ja Tanskan kuningaskunnan välisiin suhteisiin. EY–Tanska-sopimus tuli 12 artiklan 2 kohtansa mukaisesti voimaan 1.7.2007 (EUVL 2007, L 94, s. 70).

6 Sopimuksen johdanto-osassa todetaan seuraavaa:

”_ _

[Euroopan unioni ja Tanskan kuningaskunta] katsovat, että Euroopan [unionin] tuomioistuimella olisi samoin edellytyksin oltava toimivalta ratkaista Tanskan tuomioistuinten esittämiä, tämän sopimuksen pätevyyttä ja tulkintaa koskevia ennakkoratkaisukysymyksiä ja että Tanskan tuomioistuinten olisi tämän vuoksi voitava esittää asetuksen [N:o 44/2001] ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden tulkintaa koskevia ennakkoratkaisukysymyksiä samoin edellytyksin kuin muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimet

_ _”

7 Sopimuksen 2 artiklan, jonka otsikko on ”Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano siviili- ja kauppaoikeuden alalla”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Tähän sopimukseen liitetyn ja siihen osana kuuluvan asetuksen [N:o 44/2001] säännöksiä ja sen täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka on annettu asetuksen 74 artiklan 2 kohdan nojalla ja jotka [Tanskan kuningaskunta] panee tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen annettavien täytäntöönpanotoimenpiteiden osalta täytäntöön tämän sopimuksen 4 artiklassa tarkoitetulla tavalla, sekä asetuksen 74 artiklan 1 kohdan nojalla annettuja toimenpiteitä sovelletaan [unionin] ja [Tanskan kuningaskunnan] välisissä suhteissa kansainvälisen oikeuden mukaisesti.”

8 Saman sopimuksen 6 artiklan, jonka otsikko on ”Sopimuksen tulkintaa koskeva [Euroopan unionin] tuomioistuimen toimivalta”, 1 ja 6 kohdassa määrätään seuraavaa:

”1. Kun jossakin Tanskan tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa otetaan esille tämän sopimuksen pätevyyttä ja tulkintaa koskeva kysymys, asianomaisen tuomioistuimen on pyydettävä [unionin] tuomioistuinta ratkaisemaan tämä kysymys, jos jonkin toisen Euroopan unionin jäsenvaltion tuomioistuimen olisi vastaavassa tilanteessa tehtävä samoin asetuksen [N:o 44/2001] sekä sen tämän sopimuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanotoimenpiteiden osalta.

_ _

6. Jos [EY:n] perustamissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat [unionin] tuomioistuimen antamia ennakkoratkaisuja, muutetaan niin, että tämä vaikuttaa asetusta [N:o 44/2001] koskeviin ennakkoratkaisuihin, [Tanskan kuningaskunta] voi ilmoittaa komissiolle päätöksestään olla soveltamatta näitä muutoksia tämän sopimuksen osalta. Ilmoitus on annettava samaan aikaan kuin muutokset tulevat voimaan tai 60 päivän kuluessa sen jälkeen.

Tässä tapauksessa sopimuksen voimassaolon katsotaan päättyvän. Voimassaolon päättyminen tulee voimaan kolme kuukautta ilmoituksen jälkeen.”

Tanskan oikeus

9 Oikeudenkäymiskaaren (retsplejeloven) 634 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Velkojan on viikon kuluessa takavarikosta pantava vireille oikeudenkäynti saatavasta, jota varten takavarikko on määrätty, paitsi jos velallinen takavarikkomenettelyn aikana tai sen jälkeen luopuu saatavan riitauttamisesta. Tässä oikeudenkäynnissä velkojan on lisäksi esitettävä erillinen vaatimus takavarikon pysyttämisestä.”

10 Oikeudenkäymiskaaren 634 §:n 5 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos kyseistä saatavaa koskeva oikeudenkäynti on vireillä ulkomaisessa tuomioistuimessa, jonka ratkaisulla oletettavasti on sitova vaikutus Tanskassa, 1 momentin nojalla vireille saatetun asian ratkaisua on lykättävä, kunnes ulkomailla käytävässä oikeudenkäynnissä on annettu lainvoimainen ratkaisu. Tuomioistuin voi kuitenkin heti ratkaista, voidaanko määrätty takavarikko pysyttää.”

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymys

11 Arvonlisäveroa koskevan väitetyn karusellipetoksen, joka on mahdollistanut myynnin arvonlisäveron kiertämisen Yhdistyneen kuningaskunnan valtion vahingoksi, takia Commissioners on pannut vireille oikeudenkäyntejä sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa että Tanskassa.

12 Yhdistyneessä kuningaskunnassa Commissioners nosti 17.5.2010 kanteen High Court of Justice (England & Wales), Chancery Divisionissa (Yhdistynyt kuningaskunta) useita oikeushenkilöitä ja luonnollisia henkilöitä, joiden kotipaikka on Tanskassa ja joiden joukossa on Sunico, vastaan.

13 Mainitussa tuomioistuimessa käydyssä oikeudenkäynnissä on kyse siitä, voiko Commissioners vaatia ulkomailla asuvilta henkilöiltä, kuten Sunicolta, vahingonkorvauskanteella (claim for damages) korvausta, jonka määrä vastaa arvonlisäveroa, jota henkilö, joka on arvonlisäverovelvollinen Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ei ole maksanut, koska tällaisten ulkomailla asuvien väitetään osallistuneen Englannin oikeudessa tarkoitettuun petostarkoituksessa toteutettuun deliktiseen yhteistoimintaan (tortius conspiracy to defraud). Commissioners on väittänyt tarkemmin sanoen, että kyseiset ulkomailla asuvat ovat syyllistyneet Yhdistyneen kuningaskunnan alueella arvonlisäveroa koskevaan karusellipetokseen. Commissioners on katsonut myös, että koska mainitut ulkomailla asuvat eivät ole arvonlisäverovelvollisia Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ne ovat todellisia tällaisella veronkiertojärjestelyllä saatujen summien saajia.

14 Henkilö, joka on arvonlisäverovelvollinen Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja mukana kyseisessä karusellipetoksessa, ei ole asianosainen High Court of Justicessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä eikä myöskään pääasian oikeudenkäynnissä.

15 Koska kyseisiä ulkomailla asuvia ei voida saattaa vastuuseen Yhdistyneen kuningaskunnan arvonlisäverolainsäädännön nojalla, Commissioners on perustanut High Court of Justicessa nostamansa kanteen kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön säännöksiin sopimukseen perustumattomasta vahingonkorvausvastuusta (tort); tämä lainsäädäntö on sovellettavissa lainvastaisin keinoin toteutettuun yhteistoimintaan (unlawful means conspiracy).

16 Oikeudenkäynti High Court of Justicessa oli edelleen vireillä ennakkoratkaisupyynnön esittämispäivänä.

17 Ennen mainitun oikeudenkäynnin vireillepanoa Commissioners oli saanut pyynnöstään Tanskan veroviranomaisilta tietoja kyseisistä ulkomailla asuvista High Court of Justiceen haastetuista henkilöistä hallinnollisesta yhteistyöstä arvonlisäverotuksen alalla ja asetuksen (ETY) N:o 218/92 kumoamisesta 7.10.2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1798/2003 (EUVL L 264, s 1) nojalla.

18 Commissioners on pannut oikeudenkäyntejä vireille myös Tanskassa.

19 Commissionersin hakemuksesta Fogedretten i København (Kööpenhaminan täytäntöönpanotuomioistuin, Tanska) määräsi 18.5.2010 Tanskan alueella sijaitsevaa Sunicon omaisuutta takavarikkoon Commissionersin vahingonkorvausvaatimuksen turvaamiseksi.

20 Sunico teki takavarikkomääräyksistä valituksen, jonka Østre Landsret (Tanska) hylkäsi 2.7.2010.

21 Københavns Byretiin (Kööpenhaminan alioikeus, Tanska) 25.5.2010 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla Commissioners vaati oikeudenkäymiskaaren 634 §:n 1 momentin mukaisesti, että mainittu tuomioistuin pysyttäisi Fogedretten i Københavnin määräämät takavarikot, ja vaati maksua 40 391 100,01 Englannin punnan (GBP) suuruisesta summasta, joka vastaa kierretyn arvonlisäveron määrää.

22 Sunico vaati yhtäältä, että Commissionersin maksuvaatimus jätetään tutkimatta tai että se ainakin hylätään perusteettomana, ja toisaalta siltä osin kuin kanne koski takavarikkoja, että nämä turvaamistoimet kumotaan.

23 Københavns Byret siirsi 8.9.2010 antamallaan määräyksellä asian ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

24 Viimeksi mainittu on päättänyt käsitellä erikseen sitä, onko siinä vireillä olevan asian ratkaisua lykättävä oikeudenkäymiskaaren 634 §:n 5 momentin mukaisesti, kunnes High Court of Justicessa vireillä oleva oikeudenkäynti on saatu päätökseen.

25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii erityisesti, kuuluuko Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimissa 17.5.2010 nostetun kaltainen kanne asetuksen N:o 44/2001 soveltamisalaan, jolloin näiden tuomioistuinten antama tuomio voitaisiin tunnustaa ja panna täytäntöön Tanskassa mainitun asetuksen ja EY–Tanska-sopimuksen mukaisesti.

26 Tässä tilanteessa Østre Landsret on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [asetuksen N:o 44/2001] 1 artiklaa tulkittava siten, että sen soveltamisalaan kuuluu kanne, jossa jäsenvaltion viranomaiset vaativat yrityksiltä ja luonnollisilta henkilöiltä, joiden kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, vahingonkorvausta sen perusteella, että nämä ovat väitetysti syyllistyneet – ensin mainitun jäsenvaltion oikeudessa tarkoitettuun – petostarkoituksessa toteutettuun deliktiseen yhteistoimintaan osallistumalla ensin mainitulle jäsenvaltiolle maksettavan arvonlisäveron kiertämiseen?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

27 Aluksi on todettava, että unionin tuomioistuin on toimivaltainen lausumaan nyt käsiteltävästä ennakkoratkaisupyynnöstä.

28 Kuten komissio vahvisti unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa, Tanskan kuningaskunta ei nimittäin ole Lissabonin sopimuksen, jolla on kumottu EY 68 artikla, tultua voimaan käyttänyt EY–Tanska-sopimuksen 6 artiklan 6 kohdassa määrättyä mahdollisuutta ilmoittaa komissiolle 60 päivän kuluessa Lissabonin sopimuksen voimaantulopäivästä päätöksestään olla soveltamatta kyseistä EY:n perustamissopimuksen muutosta. Tästä seuraa, että EY 68 artiklan tultua kumotuksi yksityisoikeudellisissa asioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevien ennakkoratkaisukysymysten esittämisoikeuden ulottaminen koskemaan tuomioistuimia, joiden ratkaisuihin saa hakea muutosta, pätee myös ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

29 Kyseinen tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 44/2001 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua siviili- ja kauppaoikeudellisen asian käsitettä tulkittava siten, että se käsittää kanteen, jolla jäsenvaltion viranomainen vaatii toisessa jäsenvaltiossa asuvilta luonnollisilta henkilöiltä ja oikeushenkilöiltä korvausta vahingosta, joka on aiheutunut ensin mainitussa jäsenvaltiossa maksettavaa arvonlisäveroa koskevassa petostarkoituksessa toteutetusta deliktisestä yhteistoiminnasta.

30 Sunico, joka vaatii ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan asian käsittelyn jatkamista, väittää, että ratkaisulla, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimet antavat Sunicoa vastaan nostetun vahingonkorvauskanteen yhteydessä, ei voi olla sitovia vaikutuksia Tanskassa. Tällainen ratkaisu ei asetuksen N:o 44/2001 mukaan ole täytäntöönpanokelpoinen Tanskassa, koska Commissionersin vahingonkorvausvaatimus perustuu siihen, että kolmas henkilö, joka on arvonlisäverovelvollinen Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ei ole maksanut kyseistä veroa, joten tällaista vaatimusta säännellään Englannin oikeuden arvonlisäverosäännöksillä. Sunicon mielestä mainittu kanne ei siis kuulu mainitun asetuksen soveltamisalaan, koska veroasiat on nimenomaisesti jätetty siitä pois.

31 Commissioners, joka on vaatinut ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyn lykkäämistä, väittää, että ratkaisun, jonka Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuimet antavat Sunicoa vastaan nostetusta vahingonkorvauskanteesta, olisi oltava täytäntöönpanokelpoinen Tanskassa asetuksen N:o 44/2001 ja EY–Tanska-sopimuksen nojalla.

32 Aluksi on muistutettava, että koska asetus N:o 44/2001 on korvannut tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27.9.1968 tehdyn yleissopimuksen (EYVL 1972, L 299, s. 32; jäljempänä Brysselin yleissopimus) jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, unionin tuomioistuimen kyseisestä yleissopimuksesta antama tulkinta pätee myös kyseisen asetuksen osalta silloin, kun asetuksen säännösten ja Brysselin yleissopimuksen määräysten voidaan katsoa vastaavan toisiaan (ks. mm. asia C-645/11, Sapir ym., tuomio 11.4.2013, 31 kohta). Lisäksi asetuksen N:o 44/2001 johdanto-osan 19 perustelukappaleesta ilmenee, että Brysselin yleissopimuksen ja kyseisen asetuksen välillä on varmistettava tulkinnan jatkuvuus.

33 Tässä yhteydessä on todettava, että asetuksen N:o 44/2001 soveltamisala on Brysselin yleissopimuksen soveltamisalan tavoin rajattu koskemaan siviili- ja kauppaoikeudellisen asian käsitettä. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseinen soveltamisala rajataan pääasiallisesti joko oikeusriidan asianosaisten välisten oikeussuhteiden laadun tai oikeusriidan kohteen perusteella (ks. mm. asia C-406/09, Realchemie Nederland, tuomio 18.10.2011, Kok., s. I-9773, 39 kohta, ja em. asia Sapir ym., tuomion 32 kohta).

34 Unionin tuomioistuin on täten todennut, että vaikka tietyt viranomaisen ja yksityisen väliset oikeusriidat saattavatkin kuulua asetuksen N:o 44/2001 soveltamisalaan, näin ei ole viranomaisen käyttäessä julkista valtaa (ks. mm. em. asia Sapir ym., tuomion 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Sen selvittämiseksi, onko asia näin pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevan kaltaisessa oikeusriidassa, on tutkittava Commissionersin Yhdistyneessä kuningaskunnassa High Court of Justicessa nostaman kanteen perusta ja sen nostamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt (ks. analogisesti asia C-271/00, Baten, tuomio 14.11.2002, Kok., s. I-10489, 31 kohta ja asia C-266/01, Préservatrice foncière TIARD, tuomio 15.5.2003, Kok., s. I-4867, 23 kohta).

36 Tässä yhteydessä on todettava, että mainitun tuomioistuimen käsiteltävänä olevan vaatimuksen tosiseikkoja koskevana perustana on Sunicon ja muiden ulkomailla asuvien kyseiseen tuomioistuimeen haastettujen henkilöiden väitetty petollinen toiminta, koska näiden henkilöiden väitetään osallistuneen Yhdistyneen kuningaskunnan alueella tavaroiden myyntiin ketjutetuilla liiketoimilla, joilla on ollut tarkoitus organisoida arvonlisäveroa koskevan karusellipetoksen kaltainen veronkiertomekanismi, joka on antanut henkilölle, joka on verovelvollinen mainitussa jäsenvaltiossa, mahdollisuuden kiertää myynnin arvonlisäveroa, ja kyseisten henkilöiden väitetään siis olleen tällaisella veronkierrolla saatujen summien todellisia saajia.

37 Commissionersin vaatimuksen oikeusperustasta on huomattava, ettei Commissionersin Sunicoa vastaan nostama kanne perustu Yhdistyneen kuningaskunnan arvonlisäverolainsäädäntöön vaan sen perustana on Sunicon väitetty osallistuminen petostarkoituksessa toteutettuun deliktiseen yhteistoimintaan, joka kuuluu kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavan sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta koskevan oikeuden soveltamisalaan.

38 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee lisäksi, että Sunico ja muut ulkomailla asuvat High Court of Justiceen haastetut henkilöt eivät ole arvonlisäverovelvollisia Yhdistyneessä kuningaskunnassa, joten ne eivät ole velvollisia maksamaan kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvaa arvonlisäveroa.

39 Kuten komissio ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ovat selostaneet, kyseisen oikeussuhteen yhteydessä Commissioners ei käytä mitään sellaista valtaa, joka poikkeaisi yksityishenkilöiden välisissä suhteissa sovellettavien sääntöjen mukaisesta. Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 44 kohdassa, Commissioners ei etenkään voi – toisin kuin yleensä sen käyttäessä julkista valtaa – itse todeta vaatimustaan täytäntöönpanokelpoiseksi ja periä tällä perusteella saatavaansa, vaan sen on tätä varten nyt käsiteltävän asian kaltaisessa asiayhteydessä käytettävä tavanomaisia oikeussuojakeinoja.

40 Tästä seuraa, että Commissionersin ja Sunicon välinen oikeussuhde ei ole julkisoikeuteen – tässä tapauksessa vero-oikeuteen – perustuva oikeussuhde, joka merkitsisi julkisen vallan käyttöä.

41 Ennakkoratkaisupyynnöstä kyllä ilmenee, että Commissionersin vaatiman vahingonkorvauksen määrä vastaa sen myynnin arvonlisäveron määrää, joka henkilön, joka on arvonlisäverovelvollinen Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on maksettava. Sitä, että Sunicon sopimukseen perustumaton vahingonkorvausvastuu Commissionersia kohtaan vastaa laajuudeltaan Commissionersilla joltakin verovelvolliselta olevan verosaatavan määrää, ei kuitenkaan voida pitää näyttönä siitä, että Commissionersin High Court of Justicessa nostamassa kanteessa olisi kyse siitä, että Commissioners käyttää julkista valtaa suhteessa Sunicoon, koska on riidatonta, ettei Commissionersin ja Sunicon väliseen oikeussuhteeseen sovelleta Yhdistyneen kuningaskunnan arvonlisäverolainsäädäntöä vaan kyseisen jäsenvaltion sopimukseen perustumatonta vahingonkorvausvastuuta koskevaa lainsäädäntöä.

42 Lopuksi siitä, vaikuttaako Commissionersin ennen kanteen nostamista High Court of Justicessa Tanskan viranomaisille asetuksen N:o 1798/2003 nojalla esittämä tietojensaantipyyntö Commissionersin ja Sunicon välisten oikeussuhteiden luonteeseen, on huomattava, ettei unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmene, että Commissioners olisi High Court of Justicessa vireillä olevan oikeudenkäynnin yhteydessä käyttänyt todisteita, jotka se olisi saanut käyttämällä julkista valtaa.

43 Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana on kuitenkin tarkistaa, onko asia näin ja onko Commissioners mahdollisesti yksityisen asemassa, kun kyse on sen kanteesta Sunicoa ja muita ulkomailla asuvia High Court of Justiceen haastettuja henkilöitä vastaan.

44 Ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava edellä esitetyn perusteella, että asetuksen N:o 44/2001 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua siviili- ja kauppaoikeudellisen asian käsitettä on tulkittava siten, että se käsittää kanteen, jolla jäsenvaltion viranomainen vaatii toisessa jäsenvaltiossa asuvilta luonnollisilta henkilöiltä ja oikeushenkilöiltä korvausta vahingosta, joka on aiheutunut ensin mainitussa jäsenvaltiossa maksettavaa arvonlisäveroa koskevassa petostarkoituksessa toteutetusta deliktisestä yhteistoiminnasta.

Oikeudenkäyntikulut

45 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua siviili- ja kauppaoikeudellisen asian käsitettä on tulkittava siten, että se käsittää kanteen, jolla jäsenvaltion viranomainen vaatii toisessa jäsenvaltiossa asuvilta luonnollisilta henkilöiltä ja oikeushenkilöiltä korvausta vahingosta, joka on aiheutunut ensin mainitussa jäsenvaltiossa maksettavaa arvonlisäveroa koskevassa petostarkoituksessa toteutetusta deliktisestä yhteistoiminnasta.

Allekirjoitukset